

50. ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

гр. София-1415, кв. „Драгалевци“, ул. „Бела Дона“, №1
телефон: 02/ 967-1186, факс: 02/ 967-1181, vlevski_50ou@mail.bg, www.50ou-vasil-levski.com

Утвърдил:

Валентина Макавеева

Директор

СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА в 50. ОУ „Васил Левски“ София

за периода 2024-2027 година

Актуализирана Стратегия за управление на риска за периода 2024 – 2027 г. е приета на заседание на Педагогическия съвет - протокол №1/15.09.2025 г., утвърдена със заповед на директора №1/15.09.2025 год. и съгласувана с Обществения съвет с протокол №1/15.09.2025 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Стратегията за управление на риска в 50. ОУ „Васил Левски” е разработена на основание на чл. 12, ал. 3 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС).

Настоящата Стратегия за управление на риска, цели да се очертаят и актуализират процесите по идентифициране, анализ и третиране на рисковете, които могат да повлияят върху постигането на стратегическите цели на училището и да осигури изпълнението на тези цели.

Основните стратегически цели на 50. ОУ „Васил Левски” са свързани с повишаване на качеството на образованието чрез планиране и реализиране на специфични мерки за формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности у учениците; развиване на патриотично възпитание; приобщаване на учениците чрез толерантност, добри взаимоотношения между всички участници в образователния процес - учители, педагогически специалисти и родители, доверие и уважение в училищния екип при осигуряване на обща и допълнителна подкрепа.

Процесът по управлението на риска трябва да трансформира тези стратегически цели в конкретни тактически и оперативни задачи, като разпредели отговорностите, към всички служители, които участват, чрез своите задължения в този процес.

Акцентът се поставя върху следните въпроси:

- Системно и своевременно идентифициране на рисковете;
- Отчитане на вероятността и въздействието на рисковете;
- Установяване на приетите за разпределение ресурси за контрол и определяне на ясни цели за контрол.

Стратегията за управление на риска в 50. ОУ „Васил Левски” е разработена въз основа на:

- Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор;
- Методически насоки по елементите на финансово управление и контрол, одобрени от МФ;
- Насоки за въвеждането на управление на риска в организациите от публичния сектор, одобрени от МФ.

Стратегията за управление на риска в 50. ОУ „Васил Левски” обхваща:

- Идентифициране и управление на рисковете;
- Намиране на съответствие между стратегическите цели на училището и нивото на риск, което училището е склонно да поеме;
- Подпомагане вземането на управленски решения, относно реакциите спрямо риска;
- По-добро оползотворяване на финансовия и човешки ресурс.

II. ПОНЯТИЯ И СЪЩНОСТ НА РИСКА

1. Риск е всяко явление, което може да повлияе негативно върху способностите на екипа на 50. ОУ „Васил Левски” да постигне целите си.

2. Процес на управление на риска са дейностите по идентифициране, оценяване и мониторинг на рисковете и въвеждането на необходимите контролни дейности с оглед ограничаването им до едно приемливо равнище. Управлението на риска е непрекъснат процес, който е неразделна част от управленския процес като цяло.

3. Система /модел/ по управление на риска е механизъм за вземане на решения, подпомагащи 50. ОУ “Васил Левски” за постигането на неговите цели, чрез който ресурсите да се разпределят така, че да се получи оптимално третиране на риска.

III. СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В 50. ОУ “Васил Левски”

Етап 1: Създаване на условия за управление на риска.

Директорът утвърждава стратегия, в която се посочват общите цели на училището. Стратегията обхваща развитието на училището за период от пет години и се доразвива ежегодно в годишните планове.

Директорът определя задачите по всяка цел от годишния план, като определя отговорностите на съответните служители.

Директорът определя необходимите ресурси във връзка с изпълнение на задълженията по управление на риска.

Етап 2: Идентифициране на риска.

Класифицирането на рисковете по рискови области се извършва с цел улесняване на идентифицирането на конкретните рискове. При идентифицирането на рисковете е необходимо да се вземат под внимание следните по-важни рискови области:

КАТЕГОРИИ НА РИСКА, КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ, ЗА ДА СЕ ИДЕНТИФИЦИРАТ РИСКОВИ ФАКТОРИ

- 1. Риск за репутацията** – всички събития, които влияят върху доброто име на училището – непостигане на цели, неизпълнение на значими за обществото услуги, потребности, некачествено изпълнение на ключови дейности, слаби връзки с обществеността, неуспех при работа с граждани, с колеги, медиен скандал и др.;
- 2. Оперативен риск** – всички потенциални опасности, които са свързани с дейността на училището по същество.
- 3. Риск за сигурността** – причинен от кражби или злоупотреби с материални активи, парични средства или други финансови активи или нерегламентиран достъп до информация, поради неадекватна защита на информационната система;
- 4. Правен риск** – произтичащ от промяна в националното или на ЕС законодателство;
- 5. Договорен риск** - свързан с доставка на стоки/услуги. Подходящ е при определяне на рискови фактори, свързани с изпълнението на проекти, финансирани от организацията, в това число и по програми и фондове на ЕС.
- 6. Финансов риск** – причинен от недостатъчно финансиране или от незаконосъобразно, неефективно, неефикасно или неикономично разходване на средствата. Финансовите рискове могат да се проявят и по отношение приходната част на бюджета – незаконосъобразно/неефикасно определяне/събираемост на приходите за организацията;
- 7. Управленски риск** - причинен от грешни управленски решения или от незадоволителни мерки за вътрешен контрол, честа промяна в ръководния състав на организацията;
- 8. Регулаторен риск** - свързан със съдебни производства, външни инспекции и др.
- 9. Технологичен риск** - причинен от използването на стари технологии, от пробив в сигурността или от използването на нови информационни системи, които не са достатъчно изпробвани или служителите не са обучени на необходимото ниво;

Когато разглеждаме вероятността, рисковете могат да се определят като високи, средни и ниски. Подобно на това, когато разглеждаме влиянието, рисковете отново могат да се определят като високи, средни и ниски. При транспонирането им върху скалата рисковете, оценени като **високи/ високи** и **високи/ средни** при оценяването на вероятността и влиянието, ще попаднат в червената област. Те би трябвало да се смятат за съществени и да се управляват активно, чрез предприемане на действия за намалението им, като приоритетно се обръща внимание на рисковете, оценени като **високи/ високи**. Трябва да се има предвид, че те не могат да бъдат елиминирани напълно.

Рисковете, оценени като **средни/ средни, ниски/ високи** или **високи/ ниски**, попадат в жълтата област на скалата и са все още значителни рискове. Тези рискове трябва да се наблюдават отблизо, като се прилагат действия за контролирането им, за предотвратяване им или преминаването им в по-висока рискова категория. По преценка ръководството може да категоризира, като съществени и рисковете, които са **високи/ ниски** и **ниски/ високи** (попадащи в жълтата област). Този подход се прилага, тъй като, ако не се предприемат мерки и настъпят рискове с високо влияние, но с ниска вероятност, това може да има значителни последици. В случай на ниско влияние и висока вероятност може сериозно да бъде нарушена ежедневната дейност.

Рисковете, оценени като **ниски/ ниски** или **ниски/ средни**, попадат в зелената област и могат да се смятат като ниско приоритетни и следователно рискове, които се "толерират". Те трябва да се наблюдават или при предприемане на допълнителни действия да се има предвид, че разходите за осъществяване на контрол могат да надвишат ползата от намалението на риска.

Етап 4: Реакция на риска.

След идентифициране и оценка на рисковете ръководството следва да предприеме мерки и действия за реакция на риска, което е много съществен етап от управлението на риска като цяло. Възможни са следните варианти за реакция:

Ограничаване на риска – това е най-често срещаната реакция, тъй като рискът рядко може да бъде изцяло избегнат. Изграждат се контролни механизми, предоставящи разумна увереност за ограничаване на риска в приемливи параметри. Рисковете, обект на тази реакция, следва да се наблюдават периодично.

Прехвърляне на риска – чрез застраховане на дейността (ако тя е предмет на застраховане) или чрез сключване на споразумение с друга организация, по силата на което се прехвърля дейността, заедно със съответните рискове, по общо съгласие на страните.

Толериране на риска – приемане на риска на нивото, на което е оценен. Такава реакция е възможна, ако съответният риск има незначително влияние върху постигане на целите. Рисковете, обект на тази реакция, следва да бъдат непрекъснато наблюдавани поради вероятността да се изместят в по-висока категория.

Прекратяване на риска – постига се посредством прекратяване на съответната дейност.

Етап 5: Мониторинг и проследяване на процеса по управление на риска.

Осъществяването на ефективност на процеса по управление на рисковете изисква редовно и непрекъснато систематично наблюдение (мониторинг) на всеки негов етап и периодично докладване на идентифицираните рискове и предприетите действия за тяхното снижаване.

Комисията по управление на риска, осъществява текущ мониторинг на процеса на управление на риска.

Комисията се състои от:

Председател: Валентина Макавеева - директор

Членове:

1. Радостина Тонева – зам.-директор
2. Мария Томова – зам.-директор
3. Десислава Георгиева – гл.счетоводител
4. Ангелина Лечева – ЗАТС
5. Маринка Ямболиева – ресурсен учител

Комисията е необходимо да:

- установи нивото на остатъчен риск, след предприети мерки по ограничаване на риска (въведените контроли и процедури).
- открива нови рискове (заплахи) за постигане целите, възникнали в процеса на работа през изминалия период.
- направи оценка на въведените контроли по отношение на тяхната адекватност (т.е. дали функционират добре и дали разходите, свързани с тях, не надвишават очакваните ползи).
- оцени цялостната дейност, свързана с управлението на риска за съответната година, с цел:
- да се установи, че управляваният риск е в допустимите граници;
- дейностите се извършват при спазване на принципите за добро финансово управление – ефективност, ефикасност и икономичност;
- достигане на разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати.

Докладване

За успешното наблюдение и оценяване на процеса по управление на рисковете в 50. ОУ във Вътрешните правила се включва раздел „Докладване”, който урежда:

- комуникация и обмен на информация между служителите, относно идентифицираните рискове;
- реда и сроковете за извършване на регулярни прегледи на Риск – регистъра;
- реда и сроковете за докладване на значимите рискове, предприетите действия и ефекта от тях, както и за нововъзникнали събития;
- отговорните за изпълнението на необходимите действия служители.

В случай на установяване на критични рискове, които не са покрити от контролни процедури, директорът следва да бъде незабавно уведомен.

Информацията по идентифициране, управление и мониторинг на всички значими рискове, задължително се включва в годишния доклад за състоянието на финансовото управление и контрол по чл. 8 от ЗФУКПС.

IV. СТРУКТУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Организационната структура по управление на риска в 50. ОУ е:

- Директор;
- Зам.- директори УД;
- Главен счетоводител;
- ЗАТС;
- Председатели на ЕКК, класни ръководители, учители, учители в ГЦОУД;

Отговорностите по управление на риска са разпределени както следва:

Директор - отговорен за управление на риска по смисъла на чл. 2 от ЗФУКПС. В тази дейност той се подпомага от всички служители на ръководни длъжности.

Главен счетоводител – отговорен за управлението на риска за повереният му ресор. Провежда политики за защита на личните данни в съответствие с регламент ЕУ 2016/679 – GDPR на Европейския парламент и на съвета по отношение на личните данни, както и по реализиране на дейности, свързани с квалификацията на педагогическите специалисти и работа по програми и проекти.

Заместник-директори УД- контролират рисковите фактори за дейността на съответната степен на образование и вземат решения в границите на своите правомощия за ограничаване и управление на идентифицираните рискове. Извършват прегледи на риск-регистъра и го актуализира при необходимост.

Специалист ЗАТС – участва в процесите по управлението на риска, чрез

прилагане на определени контролни процедури, спазва разписаните правила и своевременно уведомява директора при констатирани нарушения.

Председатели на екипи за ключови компетентности и комисии, класни ръководители, учители, учители в ГЦОУД – наблюдават за рискови фактори при осъществяване на образователния процес и при необходимост своевременно уведомяват директора.

Стратегията за управление на риска се предлага за утвърждаване, има силата на вътрешно административен акт и подлежи на промени и корекции, в случай на възникване на нови обстоятелства.

Съгласно чл. 12 от ЗФУКПС, стратегията влиза в сила от 16.09.2024 г. и е валидна за 3 години. Актуализира се и се усъвършенства при настъпване на съществени промени в рисковата среда или при промяна на нормативната уредба. Контролните дейности, целящи намаляването на риска, се анализират и актуализират поне веднъж годишно при необходимост.

Стратегията за управление на риска се предоставя на длъжностните лица за запознаване и изпълнение.

Настоящата стратегия се свежда до знанието на всички служители на 50. ОУ „Васил Левски” като се поставя на сайта на училището.

Приета е на заседание на Педагогическия съвет - протокол №1/15.09.2025 г., утвърдена със заповед на директора №1/15.09.2025 год. и съгласувана с Обществения съвет с протокол №1/15.09.2025 г.